

Göteborgs Stad

Stadsbyggnadskontoret

Samrådsredogörelse

Datum: 2016-08-30

Diarienummer: 0363/14

Maria Lejon

Telefon: 031-368 18 49

E-post: maria.lejon@sbk.goteborg.se

Detaljplan för bostäder och lokaler vid Radiotorget inom stadsdelen Järnbrott i Göteborg, en del av BoStad2021

Samrådsredogörelse

Handläggning

Byggnadsnämnden beslöt 2015-12-01 att genomföra samråd för detaljplaneförslaget. Förslaget har sänts för yttrande enligt bifogad lista över samrådskrets, bilaga 1, under tiden 16 december 2015 – 2 februari 2016.

Förslaget har funnits tillgängligt på Stadsbyggnadskontoret och på Medborgarkontoret vid Frölunda torg, under samrådstitiden. Förslaget finns även tillgängligt på Göteborgs Stads hemsida: www.goteborg.se/planochbyggprojekt/.

Sammanfattning

De inkomna synpunkterna från kommunala instanser och statliga myndigheter gäller främst hantering av kulturmiljö, bullernivåer, dagvattenhantering samt påverkan på det statliga vägnätet.

Inför granskning är påverkan på kulturmiljön studerad mer i detalj och bestämmelser gällande utformning, varsamhet och skydd har formulerats och kompletterats på plankartan. Kontoret anser att byggnationen är lämplig trots att de riktvärden som är formulerade i förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader inte kan följas fullt ut. Planbeskrivningen är kompletterad med en motivering för detta. En dagvattenutredning är framtagen inför granskning och planhandlingen är kompletterad med en beskrivning av påverkan på det statliga vägnätet.

De inkomna synpunkterna från närboende gäller främst påverkan på befintliga bostäder i form av skuggpåverkan, ökad trafik och begränsad utsikt. Närboende har också synpunkter på att föreslagen bebyggelse inte passar in i den befintliga miljön samt att en park- och lektyta tas i anspråk för ny bebyggelse.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att föreslaget läge vid Antenngatan, norr om torget är lämpligt för bostadsbyggnation. Läget vid Radiotorget ligger inom det område som staden i sin strategi för utbyggnadsplanering har definierat som prioriterat utbyggnadsområde.

Vid komplettering av fler bostäder inom befintliga bostadsområden är påverkan på kringliggande bebyggelse oundvikligt. Stadsbyggnadskontorets bedömning är att den påverkan som föreslagen bebyggelse kommer att ha på omgivningen är godtagbar. För planarbetet har skuggstudier tagits fram och studerats.

Kontoret bedömer att det allmänna intresset av fler bostäder genom en komplettering av bostadsbebyggelse vid Radiotorget väger tyngre än de ändrade förhållandena för de närboende.

Framförda synpunkter har i övrigt till stor del kunnat beaktas genom ändringar och kompletteringar i planhandlingarna inför granskning.

Kopior av samtliga yttranden har överlämnats till fastighetskontoret, byggherrar och berörda konsulter för kännedom och ev. beaktande vid planens genomförande.

Inkomna synpunkter och stadsbyggnadskontorets kommentarer

Inkomna synpunkter har sammanfattats nedan. Personnamn anges inte. Synpunkterna finns i sin helhet på stadsbyggnadskontoret.

Kommunala nämnder och bolag m.fl.

1. Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden tillstyrker planförslaget. Fastighetskontoret anser att den föreslagna bebyggelsen är ett viktigt tillskott för staden och stadsdelen. Genom en komplettering och förtätning av ett befintligt område utnyttjas befintlig infrastruktur och service på ett bättre sätt vilket är positivt ur alla hållbarhetsaspekter. Projektets planekonomi bedöms som god.

Kommentar:

Noteras.

2. Idrotts- och föreningsförvaltningen

Idrotts- och föreningsförvaltningen anser att det är oroväckande när stadsutvecklingen hotar befintliga samlings- och föreningslokaler. Lokalerna är betydelsefulla mötesplatser för medborgarna och utgör en viktig infrastrukturell plattform för demokratisk delaktighet. Samlingslokaler tillgodoser både förenings- och kulturlivet men även andra spontana verksamheter utanför det organiserade föreningslivet. Vi värnar om lokaler med låg kostnad till föreningarna.

Kommentar:

Den nya detaljplanen kommer att medge användningen centrumverksamheter inom föreslagna byggrätter vilket även inrymmer funktioner som samlings- och föreningslokaler.

3. Kretslopp och vatten

Avfall

Kretslopp och vatten ser inga behov av ändringar i planhandlingarna för att kunna möjliggöra en fungerande avfallshantering. Kretslopp och vatten redovisar information som inför genomförandet är av vikt för byggherrarna.

VA - Ledningsutbyggnad

Planområdet är väl försörjt med allmänt VA-ledningsnät. Anslutning till dricksvatten-, spillvatten- och dagvattennäten kan ske i Antenngatan, Radiotorget och Bildradiogatan.

Den tillkommande bebyggelsen i slänten väster om Radiotorget kommer kräva en utbyggnad av allmänna VA-ledningar utanför planområdet med ca 50 m.

Kretslopp och vattens spillvatten- och dagvattenledningar, som idag ligger inom den allmänna platsmarken som har markanvisats, kommer kräva en flytt av en dagvattenledning och bitvis en spillvattenledning med ca 80 m. Ledningsrätt kommer att krävas för Kretslopp och vattens befintliga ledningar, om de ligger inom kvartersmark, med ett område på 4 m på varje sida. Kapaciteten på befintligt spillvattenledningsnät bedöms vara god. Kapaciteten på allmänt ledningsnät för dricksvatten medger uttag av brandvatten motsvarande områdestyp A:2 (VAV publikation P 83). Dagvattenledningarna som planområdet är anslutna till bedöms vara underdimensionerade. Vidare utredning behövs för att bestämma lämplig åtgärd, t.ex. uppdimensionering av dagvattenledningarna.

Dagvatten

Följande principer ska följas vid utformning av dagvattenhantering.:

- Dagvattensystemet ska göras trögt och föroreningar ska avskiljas nära källan.
- Dagvattenavrinningen ska minimeras och grundvattenbildning maximeras. Detta uppfylls genom att andelen grönytor och andra genomsläppliga ytor prioriteras samt med ett öppet dagvattensystem. Där hårdgjorda ytor krävs utformas dessa som genomsläppliga.
- Vid höjdsättningen ska hänsyn tas till översvämningsrisk, ett regn med 100-års återkomsttid ska ej skada byggnader.
- Ekosystemtjänster ska beaktas och lyftas fram i utformningen. En ökad och diversifierad grönmassa ökar förutsättningar för rekreation, biologisk mångfald, luft- och vattenrening, minskad avrinning och bullerdämpning.

Nybyggnationen längs Antenngatan och i slänten bakom Radiotorget riskerar att skapa instängda ytor där ytvatten kan ansamlas vid kraftiga regn. I kombinationen med att infiltrationskapaciteten i marken är mycket begränsad måste förebyggande åtgärder vidtas för att undvika översvämningsrisker, t.ex. avskärmade diken, översvämningsytor och lämplig höjdsättning av byggnader.

En dagvattenutredning för planområdet ska genomföras för att klargöra för dagvattensituationen och hur den kan hanteras. Kretslopp och vatten ställer krav på 10 mm fördröjning av dagvatten per kvadratmeter inom planområdet.

Skyfall

Planområdet sluttar nedåt mot väster. Vid ett 100-års regn rinner vatten in i planområdet från väster och norr. Mindre ansamlingar av vatten sker enligt skyfallsmodellen mot de västra fasaderna av byggnaderna på Radiotorget. Vattnet fortsätter sedan rinna mot sydväst. Planförslaget innebär nya byggnader i parken norr om Radiotorget och nedanför Bildradiogatan. Dessa områden ligger i slänter och därför finns risker för eventuell upp- dämning mot husens västra fasader. Höjdsättningen på dessa byggnader och preparering

av mark är viktig för att undvika översvämningar. Framkomligheten längs Antennngatan ska kunna klaras vid ett 100-årsregn.

Klimatanpassning

Plankartan skall kompletteras med en bestämmelse som anger att lägsta höjd på färdigt golv, för att anslutning med självfall skall tillåtas, skall vara 0,3 meter över marknivå i förbindelsepunkt med hänsyn till risk för uppdämning i allmänt dag- och spillvattensystem.

Trädplantering

Vid trädplantering gäller som grundregel att ett skyddsavstånd på 4 m mellan trädets rothals och ytterkant ledning skall hållas. Avsteg från grundregeln kan göras endast i speciella fall och efter godkännande från Kretslopp och vatten som då kan komma att ställa krav på att skyddsåtgärder skall utföras, exempelvis rotpärrar.

Utöver ovanstående har även Kretslopp och vatten lämnat kommentarer på planbeskrivningen av redaktionell art.

Kommentar:

Byggherrarna informeras om riktlinjer för avfallshantering, ledningsanslutningar m.m. En förprojektering för ledningsflytt är genomförd som har utrett möjligheten att flytta ledningar så att de fortsatt kommer ligga inom föreslagen allmän plats. En dagvattenutredning är genomförd som även hanterar skyfall. En upplysning om lägsta höjd på färdigt golv är tillagt på plankartan.

Övriga synpunkter noteras.

4. Kulturnämnden

Planförslaget påverkar en utpekad kulturmiljö och innebär bland annat rivning av tids- typiska och viktiga delar av torget, nybyggnad av bostadshus samt viss ändring av torgets befintliga struktur. Som en kompenserande åtgärd ska stor vikt läggas vid den nya byggnadens utformning och anpassning till platsen. Den kvarvarande bebyggelsen ska också omfattas av varsamhetsbestämmelser. Utformningen av föreslagen bebyggelse har inte studerats ingående inför samråd, men däremot har olika byggnadsvolymer studerats för exploateringen. Målsättningen är att den fasadsiluetten som Forum-byggnaden idag har ska återskapas mot torget.

Stadsmuseets antikvarier har tillsammans med stadsbyggnadskontorets antikvarier, planhandläggaren och exploatörerna genomfört ett antal samrådsmöten, där exploateringens omfattning och konsekvenser samt bestämmelser för varsamhet och utformning i planen diskuterats. Kontakter har även tagits med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet angående frågor som rör arkeologin.

I samråd har förvaltningen gjort en avvägning där en exploatering enligt förslaget bedöms som godtagbar under förutsättning att de varsamhets- och utformningsbestämmelser som anges i planen kompenserar för den påverkan förslaget innebär.

Varsamhetsbestämmelserna avser att bevara de värden och karaktärsdrag hos bebyggelsen som återspeglar planeringsidealet och arkitekturen på 1950-talet. Dessa värden ska specificeras inför granskning genom en mer detaljerad kulturmiljöstudie samt konsekvensbeskrivning. Byggnadernas utformning samt formulering av utformnings- och varsamhetsbestämmelser ska studeras i detalj inför granskningsskedet och anpassas till den kulturmiljöutredning som ska genomföras.

Inom planområdet finns en övrig kulturhistorisk lämning i form av en fyndplats för flinta som kan indikera en boplats. Samråd har skett med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet som inte har någon erinran på förslaget med hänsyn till lämningen.

Kommentar:

Ett kulturmiljöunderlag är framtaget inför granskning. Underlaget redovisar gestaltungsprinciper för bebyggelsen kring Radiatorget och en konsekvensanalys för föreslagna bebyggelse. I granskningshandlingarna är utformningsbestämmelser formulerade för den tillkommande bebyggelsen med utgångspunkt i de gestaltungsprinciper som definierats. För den bebyggelse som ska bevaras har skydds- och varsamhetsbestämmelser formulerats för planen och kompletterats på plankartan.

5. Miljö- och klimatnämnden

Miljöförvaltningen är positiv till att bostäder byggs i ett relativt kollektivtrafiknära och centralt område. Dock önskar vi kompletterade uppgifter som visar att bullernivåer klaras inom hela planområdet.

Buller

Som vi tolkar beskrivningen av bullernivåerna finns det ett antal lägenheter där riktvärdena för ljuddämpad sida inte klaras vid fasad. Det gäller hörnlägenheter i punkthuset, lamellhuset i slänten samt möjligtvis Seniorgårdens byggnad. Vi bedömer dock inte detta som tillräckliga skäl att avstyrka planen. Däremot anser vi att planhandlingarna ska kompletteras med tydligare uppgifter om hur stor andel av lägenheterna det gäller, samt en beskrivning av hur ljuddämpad sida ska klaras för hörnlägenheterna i Seniorgårdens byggnad. Utredningen behöver också kompletteras med underlag som visar att bullernivåer för lamellhuset längs Bildradiogatan klaras.

Naturvärden

Miljöförvaltningen anser att grövre träd ska bevaras i så stor utsträckning som möjligt. De grövre träd som tas ner bör, i den mån det går, behållas inom planområdet eller läggas upp i annat naturområde, i enlighet med park- och naturförvaltningens råd och riktlinjer för hantering av grova träd och almved i Göteborgs kommun. De utpekade askarna i södra delen av grönstråket bör bevaras. Det är därför viktigt att se till att de inte tar skada under själva byggskedet.

Dagvatten

Gällande dagvattenhanteringen anser vi att rening av dagvatten bör ske på plats i planen. Detta eftersom Stora ån och Välen är recipienter och båda har klass 1, den högsta klassen med avseende på känslighet för föroreningar enligt vattenplanen. Vi är positiva till infiltrationslösningar. För garage större än 50 kvm och med golvbrunn behövs oljeavskiljare enligt Gryaab's riktlinjer för olje- och slamavskiljare, eller att garaget utformas helt tät.

Markmiljö

Forumbyggnaden, som ska rivas, har tidigare innehållit en tvättcentral. Undersökning av byggnaden bör därför ske avseende föroreningar, till exempel perkloretylen, om det handlat om kemtvätt.

Gång- och cykeltrafik

Cykelparkeringar bör uppföras i området i enlighet med stadens vägledning till parkeringstal för cykelparkering. Det är även viktigt att underlätta möjligheten att cykla till och från området samt att man från Bildradiogatan lätt kan ta sig till busshållplatsen vid torget.

Miljömålen

Planens påverkan på miljömålen är bra beskrivet i planhandlingarna. Vi önskar dock att beskrivningen kompletteras med ett resonemang kring områdets höga bullernivåer i förhållande till miljömålet God bebyggd miljö.

Kommentar:

Bullerberäkningen är kompletterad med beräkningar för föreslagen byggnation vid Bildradiogatan. Planhandlingen är kompletterad med en redovisning av antalet lägenheter som inte följer angivna riktvärden för buller. Seniorgårdens förslag är reviderat och omfattar nu ett lamellhus med genomgående lägenheter som klarar riktvärden för buller.

De utpekade askarna ligger inte inom planområdet och bedöms inte bli påverkade av byggnationen. Planhandlingen kompletteras med information om att nedtagna träd i samråd med park- och naturförvaltningen kan förläggas i någon av kommunens biodepår.

En dagvattenutredning är framtagen inför granskning.

Charkuterifabriken på fastigheten Järnbrott 19:4, som planeras rivas och ersättas med ett bostadshus har tidigare varit en tvättcentral och en kemtvätt. En översiktlig miljöteknisk undersökning för fastigheten är genomförd och sammanfattas i planhandlingen. Ingen förekomst av kemtvättsvätskor; perkloreten och dess nedbrytningsprodukter, har påvisats i luftprover uttagna i och under befintlig byggnad. Utredningen är avstämd med miljöförvaltningen som bedömer att det är osannolikt att det förekommer föroreningar från kemtvätten på fastigheten och att ytterligare undersökningar inte är nödvändiga pga av tvätten.

Det finns utrymme i planförslaget för behovet av cykeluppsamlingsplatser för nybyggnationen i förråd och i anslutning till entréer i enlighet med kommunens vägledning för parkeringstal.

Gångvägen mellan Bildradiogatan och Radiotorget kan behöva läggas om och rustas upp i samband med exploateringen. Gångvägen är inte fullt tillgänglig i sin befintliga sträckning på grund av stora höjdskillnader. Även vid en omläggning kommer det vara svårt att tillskapa full tillgänglighet men vid en upprustning och omläggning kan åtgärder genomföras för att öka tillgängligheten.

Planhandlingen kompletteras med ett resonemang om höga bullernivåer i förhållande till God bebyggd miljö.

6. Park- och naturnämnden

Planförslagets exploatering innebär att sociotopvärden försvinner. Detta leder till ett ökat behov av att rusta upp Radiotorget. Park- och naturförvaltningen uppmuntrar därför till fortsatt dialog om kostnader för Radiotorgets utveckling mellan park- och naturförvaltningen och fastighetskontoret.

Park- och naturförvaltningen vill även uppmärksamma vikten av att kvaliteten på stadsrummen ses över vid förtätning. En attraktiv stad består både av bostäder och av attraktiva stadsrum.

Park- och naturförvaltningen vill att anslutningen mellan Radiotorgets 30 meter långa trappa i norr och marken ovanför trappan studeras närmre. Planförslaget innebär att ungefär halva trappan leder till en fasad. Det är viktigt att allmän plats uppfattas som allmän och inte privat.

Kommentar:

Inför ett genomförande av exploateringen pågår samtal mellan berörda förvaltningar samt exploatörer om ett samarbete kring en upprustning av torget i samband med återställande efter byggnation.

Inför granskning är förslaget studerat mer i detalj gällande förhållande mellan allmän plats och kvartersmark vid trappan i planområdets norra del. Allmän plats föreslås angränsa till byggnadens fasad vilket innebär att området intill fasaden ovan trappan inte kan tas i anspråk för privata ändamål. Möjligheten att uppföra komplementbyggnad i anslutning till trappan är också begränsat i plankartan. Vid gestaltning av bostadsgården ska byggherren samråda med park- och naturförvaltningen för att skapa en bra övergång mellan allmän plats och kvartersmark

7. Trafikkontoret

Trafikkontoret har deltagit i det inledande planarbetet och har inget att erinra mot förslaget.

Trafikkontoret vill påpeka att parkeringsbehovet nogga beaktas så att rätt parkeringstal kan fastställas i det kommande bygglovsskedet.

Beträffande dagvattenfrågan betonar vi att erforderliga utredningar måste tas fram så att en för trafikkontoret acceptabel lösning åstadkommes.

Kommentar:

Efter samrådet har parkeringen studerats mer i detalj. Planförslaget förhåller sig till det enligt vägledningen angivna parkeringstalet för bygglov.

En dagvattenutredning är framtagen inför granskning.

8. Stadsdelsnämnden Askim-Frölunda-Högsbo

Stadsdelsnämnden är positiv till att Radiatorget kompletteras med fler bostäder eftersom det är brist på bostäder i Göteborg. Dessutom kan fler boende i området ge större underlag för torgets olika verksamheter och stärka dess potential som mötesplats och handelsplats.

Stadsdelsnämnden vill att det ska vara möjligt för föreningar att hyra lokaler vid torget eftersom föreningar är en viktig plattform för att öka den sociala delaktigheten och möten mellan människor. Det är idag brist på föreningslokaler i området. Hyresvärden behöver erbjuda Frölunda Taekwon-Do förening nya lämpliga lokaler.

Stadsdelsnämnden anser att den minskade parkytan bör kompenseras genom tillgänglig och väl planerad grönska kring husen.

Stadsdelsnämnden betonar vikten av att nödvändiga åtgärder genomförs så att boende inte utsätts för skadligt buller.

Kommentar:

Detaljplanen ställer krav på lokaler för centrumverksamheter i bottenvåningarna mot torget. Inom denna användning ryms även föreningslokaler.

Samtal pågår mellan Frölunda Taekwon-Do förening och hyresvärden om lämplig lokal på annan plats.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att byggnationen är motiverad även om två av lägenheterna kräver tekniska lösningar för att följa de riktvärden som finns angivna i förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader. Föreslagen placering och utformning för berörd byggnad är motiverad med hänsyn till kulturmiljön i området.

9. Räddningstjänsten Storgöteborg

Räddningstjänsten Storgöteborg har inget att erinra mot föreslagen detaljplan.

Kommentar:

Noteras.

10. Göteborg Energi AB

GENAB

Vi bedömer att den tänkta exploateringen med nya bostäder vid uppvärmning med fjärrvärme kan försörjas från det befintliga elnätet med viss förstärkning av elnätet. Transformatorstationen som finns på Relägatan måste byggas om på befintlig plats till större transformatorstation och därför finns ett E-område markerat i detaljplanens plankarta.

Inom planområdet finns flera kablar på 0.4 kV, 10 kV men framför allt en 130 kV ledning som ligger i GC-banan i Antenngatan som är av stor vikt för elförsörjningen för stadens centrala och västra delar.

För befintliga och nya elanläggningar inom kvartersmark skall ledningsrätt upplåtas.

Fjärrvärme

Göteborg Energi fjärrvärme har fjärrvärmeledningar inom planområdet. Befintlig bebyggelse inom planområdet är idag anslutna till fjärrvärmenätet. En eventuell flytt av fjärrvärmecentraler och fjärrvärmeledningar inom planområdet kan bli aktuell, då ska berörd avdelning på Göteborg Energi kontaktas i god tid. Byggherren förutsätts initiera och bekosta erforderliga flyttningar av befintliga ledningar i samband med byggnationen. Vi förutsätter att ledningsrätt upplåtes för nya läget för våra ledningar inom kvartersmark. Ingen ersättning skall utgå och byggherren skall bekosta förrättningskostnaderna.

GothNet

Vi är väldigt intresserade av att bli informerade längre fram i planarbetet angående eventuella schakter, el- och fjärrvärme- anslutning m.m.

Vi kan då förlägga rör och leverera bredband, IT-tjänster, om intresse finns.

Kommentar:

Plankartan säkerställer genom prickmark ett säkerhetsavstånd om 5 meter mellan ny bostadsbebyggelse och den 130 kV ledning som ligger i GC-banan i Antenngatan. Inom säkerhetsavståndet möjliggörs utbyggnad av entré till bostadshuset vilket inte bedöms vara utrymme för stadigvarande vistelse och därför bör kunna anläggas inom området.

Plankartan är kompletterad med ett u-område för flytt av fjärrvärmeledningar inom kvartersmark.

Planbeskrivningen är kompletterad med en redovisning av fördelning av eventuella kostnaderna för ledningsflytt och förrättningskostnader för ledningsrätt.

Övriga synpunkter noteras.

11. Göteborg Stads Parkering AB

Parkeringsbolaget har inga synpunkter på planen då parkering löses på egen tomtmark och mobilitetsfrågan är tillräckligt omhändertagen.

Kommentar:

Noteras.

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

12. Länsstyrelsen

Har följande synpunkter:

Det är bra att Staden planerar att förtäta de s.k. mellanstadsdelarna med fokus på knutpunkterna för kollektivtrafiken. Dock måste planförslaget hantera de rådande förutsättningarna i dessa områden bättre för att skapa en så bra boendemiljö som möjligt i de föreslagna bostäderna.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planförslaget behöver lösa följande prövningsgrundande frågor:

Buller

Den planbestämmelse som man föreslår stämmer överens med Förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2015:216). Dock är Länsstyrelsen tveksam till den lösning som kommunen föreslår, delvis inglasade balkonger utanför rummen som ljuddämpad sida för vissa lägenheter på särskilt utsatta våningsplanen. Detta för att kunna klara planbestämmelsens krav på högst 55 dBA ekvivalent ljudnivå på ljuddämpad sida.

Förordningen uttrycker att riktvärdena gäller vid fasad och denna mer bullerskyddade sida som avses i 4 § betraktar Länsstyrelsen som en sida som bör klara nivåerna enligt ovan i sin helhet och inte punktvis som innanför exempelvis en 75% inglasad balkong.

Enligt Länsstyrelsens mening är syftet med en bullerskyddad sida att de boende ska kunna vädra fritt mot en sida i bostaden utan att de blir störda när vädring sker. Då vädring mot en delvis inglasad balkong troligen medför förhållandevis sämre vädringsförhållanden än om balkongen är oglasad anser Länsstyrelsens att en sådan lösning, som en kraftigt inglasad balkong, endast bör användas mycket restriktivt.

I PBL 2 kap 6a§, punkt 2 står att utformning och placering ska göras så att det blir så bra som möjligt med hänsyn till påverkan från omgivningsbuller. Länsstyrelsen menar att, där det är möjligt, bör kommunen arbeta med att minimera exponeringen i enlighet med denna paragraf för att åstadkomma en så bra boendemiljö som möjligt innan man går vidare med tekniska lösningar på själva byggnaderna.

Om kommunen bedömer att utformning och placering inte kan regleras för att åstadkomma ljuddämpade sidor, då behöver detta motiveras i planbeskrivningen. Kommunen behöver i så fall också redovisa i vilken omfattning som balkongerna behöver glasas in för att klara riktvärdet för ljuddämpad sida och för hur många lägenheter i beståndet som denna lösning föreslås.

MKN Vatten

Förslaget saknar en framtagna dagvattenutredning. Stora Ån ingår inte i planområdet, men blir recipient för dagvatten som inte omhändertas lokalt. Stora Ån har dokumenterad lax- och öringsförekomst och är en utpekad vattenförekomst (EU_CD: SE639765-126882) som omfattas av miljökvalitetsnormer för vatten (MKN). Enligt 2 kap 2 § PBL får planläggning inte medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap miljöbalken överträds. Kommunen behöver visa att planen inte bidrar till att MKN överträds.

Riksintresse för trafikanläggning

Trafiken till och från området kommer indirekt att påverka Västerleden som är en viktig led i det trafiknät som omger Göteborgs Stad och utgör en viktig led i det nationella vägnätet. Planbeskrivningen nämner att arbetet med åtgärdsvalsstudier för trafikåtgärder har påbörjat. Länsstyrelsen håller med Trafikverket och anser att en trafikanalys behö-

ver göras som redovisar hur resultat och slutsatser från den pågående åtgärdsvalsstudien har inarbetats i planförslaget.

Råd om tillämpningen av PBL och MB

Dagvatten

Planförslaget behöver precisera hur dag- och dränvatten kommer att omhändertas lokalt och vilka ytor som kommer att avsättas för detta, samt reglera det med planbestämmelser på plankartan. Enligt det geotekniska och bergtekniska utlåtandet ytavrinner dagvattnet till största delen åt öster, och bedömningen som görs är att infiltrationsmöjligheterna för dagvatten inom planområdet är mycket begränsade. Därför anser Länsstyrelsen att kommunen behöver utreda vilka alternativa lösningar för lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) som är möjliga och redogöra för vilket/vilka alternativ som kommer att tillämpas.

I dagvattenutredningen är det viktigt att bland annat även redovisa vilka ökade dagvattenmängder och föroreningsmängder som förslaget innebär, var dessa hamnar, hur dagvattenhanteringen dimensioneras och vilken hänsyn som tagits till skyfall (nutids- och framtidsscenarier).

De allmänna dagvattenledningar som finns i planområdet avleder dagvattnet söderut till recipienten Stora Ån som mynnar ut i Välen. Dagvattenhanteringen behöver utformas så att den inte påverkar MKN i Stora Ån negativt (se MKN Vatten).

Kultur

Radiotorget är en kulturhistoriskt värdefull miljö som lyfts fram i ”Moderna planeringsunderlag” för Göteborg. I kulturmiljöunderlaget motiveras de kulturhistoriska värdena enligt följande:

Med sin välbevarade 1950-talskänsla utgör Radiotorget ett väsentligt komplement till bostadsområdet och är ett representativt exempel på folkhemmets lokalcentrum.

I föreliggande planförslag föreslås delar av den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen att rivas. Stadsmuseet har tillsammans med staden diskuterat hur de kulturhistoriska värdena på platsen ska kunna tillvaratas trots rivning i området. Det är viktigt att detta samråd fortsatt präglar processen. Områdets kulturhistoriska värden ska preciseras inför granskning av planen genom en detaljerad kulturmiljöstudie samt konsekvensbeskrivning. Det är positivt att den bebyggelse som ska bevaras förses med skyddsbestämmelser.

Klimatanpassning

Detaljplanen bör belysa eventuell påverkan vid skyfall på planområdet. Föreligger inte något problem så kan det enkelt konstateras i handlingarna.

Natur

Kommunen bör i planbeskrivning belysa genomgående ekosystemtjänster mer utförligt.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Fornlämningar

Av planhandlingarna (sidan 11) framgår: ”Inom planområdet finns en övrig kulturhistorisk lämning i form av en fyndplats för flinta som kan indikera en boplats. Samråd har skett med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet som inte har någon erinran på förslaget med hänsyn till lämningen.” Länsstyrelsen har ingen vetskap om detta och kan inte bekräfta att det finns något noterat angående planområdet. Därför bedöms mot bakgrund

av tidigare iakttagelser av fynd att en arkeologisk utredning blir aktuell för att fastställa status på lämningen.

Grundvatten

Om arbeten som kräver avledning av grundvatten ska utföras kommer detta att kräva tillstånd till vattenverksamhet enligt 11 kap Miljöbalken (MB), om det inte är uppenbart att varken allmänna och enskilda intressen skadas (enligt 11 kap 12 § MB).

Kommunen bör redovisa om grundvattenförekomsten (Frölunda) som finns i de östra delarna av planområdet påverkas av planerade sprängningsarbeten.

Markavvattning

Stora Ån omfattas av två markavvattningsföretag (Hult m.fl. TF 1936 samt Mölndal Stora Ån 1993). Om detaljplanen innebär att dessa berörs bör de höras som sakägare i det fortsatta planarbetet.

Synpunkter i övrigt

Länsstyrelsen har samrått med Statens geotekniska institut som instämmer med slutsatser enligt kommunens upprättade *Geoteknisk och Bergteknisk utlåtande*. (Yttrandet från SGI är bifogad i sin helhet).

Behovsbedömning

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt.

Länsstyrelsens samrådsyttrande har bilagts, se bilaga 2.

Kommentar:

Buller

Stadsbyggnadskontoret bedömer att föreslagen byggnation är motiverad trots att två lägenheter behöver tekniska lösningar för att klara de riktvärden som finns angivna i förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader. Stadsbyggnadskontoret bedömer att den utformning och placering som är föreslagen i planförslaget, med ett punkthus i anslutning till torget, är det bäst lämpade förslaget med hänsyn till kulturvärden på platsen. Utformningen och placeringen av byggnaderna närmast torget i har studerats under en längre tid för att på bästa sätt anpassas till den befintliga miljön. Det är inte aktuellt med en omfattande inglasning av balkonger. Bullerberäkningen visar att en god ljudmiljö kan åstadkommas med en enkel bullerskärm vid sidan av balkongerna. En bestämmelse har kompletterats plankartan om att max halva balkongens räckeslängd får förses med bullerskärm om så erfordras.

Dagvatten – MKN Vatten

En dagvattenutredning är framtagen inför granskning som redovisar påverkan på miljö kvalitetsnormer samt föroreningsberäkningar och skyfall. Det finns flera tekniska lösningar för hantering av dagvatten och stadsbyggnadskontoret ser inte behov av att i detta fall reglera frågan med planbestämmelse.

Riksintresse för trafikanläggning

Se kommentar på Trafikverkets yttrande.

Kultur

Ett kulturmiljöunderlag är framtaget inför granskning. Underlaget redovisar gestaltungsprinciper för bebyggelsen kring Radiatorget och en konsekvensanalys för föreslagen bebyggelse. Utformningsbestämmelser är formulerade för den tillkommande bebyggelsen med utgångspunkt i de gestaltungsprinciper som definierats. För den bebyg-

gelse som ska bevaras har skydds- och varsamhetsbestämmelser formulerats för planen och kompletteras plankartan.

Fornlämningar

Vid en avstämning med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet efter samrådet har framkommit att svaren från två olika handläggare skiljer sig åt vad det gäller detaljplan Radiotorget. Länsstyrelsens kulturmiljöenhet har därför gjort ytterligare en genomlysning av ärendet samt tagit del av ytterligare information om den aktuella fyndplatsen. Detta har resulterat i att Länsstyrelsen står fast vid sitt första yttrande, vilket innebär att Länsstyrelsens kulturmiljöenhet inte har någon erinran mot detaljplan Radiotorget.

Grundvatten

Planhandlingen har kompletterats med en bedömning av föreslagen exploaterings påverkan på grundvattnet.

Markavvattning

En dagvattenutredning är genomförd för planförslaget som visar att flöden inte kommer att öka efter en exploatering. Detta innebär att markavvattningsföretagen inte bedöms beröras.

Övriga synpunkter noteras.

13. Lantmäterimyndigheten

Lantmäterimyndigheten har följande synpunkter:

Grundkartan

- Å,ä,ö visas som andra tecken.
- Fastighetsbeteckningar och traktnamn behöver framträda bättre för att kunna utläsa fastigheterna.

Plankarta

- Något svårläst, kan exempelvis höjdkurvor och kvartersnamn tas bort?

Planbeskrivning

- Under planförhållanden. Använd samma formulering som på plankartan samt under fastighetsrättsliga förhållanden. (För området gäller fastighetsindelade bestämmelser fastställda som tomtindelning 1480xx)
- Under Fastighetsindelning, fastighetsbildning. Lägg till det som står under ledningsrätt angående E-området. Att området kan komma att avstyckas till egen fastighet.
- Saknar avsnitt om fastighetsrättsliga konsekvenser

Lantmäterimyndigheten har inga övriga synpunkter

Kommentar:

Planhandlingen ska justeras i enlighet med Lantmäteriets yttrande.

14. SGI – Statens geotekniska institut

SGI har yttrat sig till Länsstyrelsen i rubricerat ärende.

SGI har från geoteknisk säkerhetssynvinkel inga synpunkter på planförslaget förutsatt att rekommendationerna i planhandlingen beträffande kontroll av bergslanter följs.

Kommentar:

Noteras

15. Trafikverket

Trafikflöde

E6/E20 Söderleden-Västerleden-Hisingsleden-Norrleden är utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt § 3:8 miljöbalken och av särskild nationell betydelse och ingår i det nationella stamvägnätet som riksdagen fastställt. Vägen utgör en viktig länk för trafik från väg E6 till Göteborgs Hamn samt till storindustrin. Vägen är utpekad för transport av farligt gods. Vägen utgör även en viktig omledningslänk för tung trafik som annars tvingats gå genom Göteborgs centrala delar.

Västerleden är redan idag hårt belastad och bedöms inte kunna hantera någon tillkommande lokal trafik. För närvarande pågår en åtgärdssvalstudie (ÅVS) för Västerleden. I planbeskrivningen beskrivs det uppstartade arbetet och Trafikverket anser att aktuell exploatering (eller motsvarande mängd) behöver analyseras i åtgärdssvalstudien. Det behöver skapas hållbara och attraktiva lösningar för den lokala trafiken så att riksintresset inte påverkas negativt. Innan aktuellt planarbete går vidare till nästa planskede behöver resultat och slutsatser från ÅVS Västerleden inarbetas.

Det är även av största vikt att planarbetet tar höjd för snabba, trygga och enkla gång och cykelstråk till viktiga målpunkter som skola, service, handel, arbete och kollektivtrafik. I takt med att området förtätas behöver även kollektivtrafikstråken söder- och västerut utvecklas för att enkelt kunna nå målpunkter i dessa områden.

Buller

Planområdet är beläget ca 1 km norr om Söder/Västerleden. Trafikverket bedömer inte att aktuellt planområde påverkas av buller från det statliga vägnätet.

Kommentar:

Ett stort antal resor och transporter sker varje dag i hela Göteborgsregionen och utvecklingen av transportsystemet är därför ett gemensamt ansvar mellan såväl nationella, regionala och lokala aktörer.

För att möta den stora utvecklingen i Göteborg behöver stadsplaneringen ske utifrån ett helhetsperspektiv, där trafik är ett medel för att uppnå en fungerande och attraktiv stad. I och med detta krävs en omställning av trafiksystemet. Trafik för en nära storstad, som är Göteborgs Stads trafikstrategi (antagen av Trafiknämnden i februari 2014), är här vägledande för hur trafiksystemet i staden ska utvecklas, och ställas om, för att för att uppnå de fastslagna mål och möta de utmaningar som staden står inför de närmaste tjugo åren.

Göteborgs Stad arbetar för att öka det hållbara resandet

Trafikstrategin har tagits fram parallellt med strategi för utbyggnadsplanering och grönstrategi för att få en enhetlighet i stadens strategiarbete. I samklang med stadens klimatstrategi krävs enligt trafikstrategin en minskning av antalet bilresor med 25 % år 2035 jämfört med 2011. Det innebär en fördubbling av antalet resor till fots, med cykel, samt med kollektivtrafik, vilket är i linje med K2020 där större omställning bör ske där bäst förutsättningar finns.

Trafikstrategins intentioner konkretiseras genom en rad olika program, och översyner av gällande dokument.

En förutsättning för att kunna öka det hållbara resandet är att nya bostäder och verksamheter planeras i goda kollektivtrafik-, gång-, och cykellägen i enlighet med utbyggnadsplaneringen. På detta sätt kan fler välja hållbara transportslag och vi uppnår en god

effektivitet i kollektivtrafiksystemen samtidigt som gator och vägar avlastas från personbilstrafik.

Framtida trafikmängder om trafikstrategins mål uppnås

För att belysa effekterna på biltrafiken då trafikstrategins mål uppnås har en trafikprognos tagits fram med hjälp av Trafikverkets prognosverktyg Sampers. Prognosen som innehåller stadens planerade markanvändning för 2035 bygger på det scenario som tagits fram inom WISE-projektet¹.

Trafikprognosen visar på en generell minskning av trafikmängderna på det övergripande vägnätet i förhållande till idag.

Västsvenska paketet – ett regionalt samarbete

Västsvenska paketet är benämningen på ett regionalt samarbete mellan GR, Göteborgs Stad, Region Halland, Västtrafik, VGR och Trafikverket. Västsvenska paketets övergripande mål är att Göteborgsregionen ska utvecklas med en stark och attraktiv regional kärna med en konkurrenskraftig kollektivtrafik för en god livsmiljö.

Riksintresse för transporter omprövas

De statliga lederna i och runt Göteborg är utpekade som riksintresse och Trafikverket begär därför regelmässigt utredningar som visar på hur riksintresset påverkas av de detaljplaner som ligger i nära anslutning till de berörda lederna. Med tanke på att Trafikverket i sina prognoser förutspår stora trafikökningar, bör dessa analyser snarare göras av Trafikverket då verket har ansvaret för den övergripande trafiken.

I betänkande Planering och beslut för hållbar utveckling (SOU 2015:99) föreslås bland annat en så kallad ventil där länsstyrelserna ska bemyndigas att besluta om företräde för ett väsentligt allmänt intresse före ett riksintresse. Bostadsförsörjning beskrivs som ett sådant väsentligt allmänt intresse.

Utgångspunkten är att kloka och långsiktiga överväganden om framtida mark- och vattenanvändning bäst kan göras med kunskap om lokala förhållanden, utifrån ett planeringsunderlag som tydligt visar vilka områden av allmänt intresse som behöver beaktas vid planering och beslut av användning. Utredningen pekar på att sådana överväganden i större utsträckning bör göras av kommunerna, som har ett stort engagemang för hållbar utveckling.

Trafikverkets uppdrag

Trafikverkets uppdrag och det övergripande målet för svensk transportpolitik är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet (förordning 2010:185).

Den stora prognostiserade trafikökning, som inlämnats i inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplaneringen för perioden 2018-2029 (Trafikverket 2015:180), bör medföra att Trafikverket själva bör göra omfattande analyser för att se vilken påverkan detta får på det övergripande trafiksystemet och hur dessa kan hanteras i samverkan med berörda aktörer. I underlaget framgår också betydelsen av att jobba med omställningen i storstäderna.

¹ Omställning till 40 % kollektivtrafikandel i Göteborgsområdet – en backcastingstudie med Sampers, Mistra Urban Futures Report 2014:6

I underlaget för inriktningsplaneringen anges ett antal preciseringar för tillgänglighet men att minska trängsel ses inte som ett mål i sig vilket ligger i linje med att förbättra förutsättningarna för att få fler att välja alternativa färdsätt.

I uppdraget från regeringen att ta fram detta inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplanering för perioden 2018-2029 (N2015/4305), skriver regeringen också att det finns behov av en förbättrad samordning mellan transportplanering och markanvändningsplanering.

Göteborgs Stad välkomnar en ökad dialog om hur vi tillsammans identifierar lämpliga sätt att skapa ett mer hållbart transportsystem.

Denna kommentar är en sammanfattning av stadens replik till Trafikverkets och Länsstyrelsens yttrande. Repliken är bilagd samrådsredogörelsen i sin helhet, se bilaga 3.

Övriga synpunkter noteras.

16. Skanova Nätplanering D3N

TeliaSonera Skanova Access AB (Skanova) inte något att invända mot planförslaget.

Beställning av undanflyttning av Skanovas anläggningar, vilket skall ske i god tid innan åtgärd krävs, skall ske via e-post: skanova-remisser-goteborg@skanova.se

Undanflyttning förorsakad av exploatering, bekostas av exploatör.

Kommentar:

Noteras.

17. Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall Eldistribution AB har inget att erinra då vi inte har några anläggningar i området.

Kommentar:

Noteras.

18. Västtrafik AB

Västtrafik har inga synpunkter.

Området är väl försörjt med kollektivtrafik och kan få utökad trafik i och med ytterligare föreslagna bebyggelse utmed Distansgatan.

Vi vill påminna om vikten av att skapa trygga och säkra gångvägar till hållplatserna.

Kommentar:

Noteras.

19. Swedavia AB

Swedavia har inte några synpunkter.

Kommentar:

Noteras.

Sakägare

Ingen sakägare enligt fastighetsförteckningen har yttrat sig under samrådstiden.

Bostadsrättsinnehavare, hyresgäster, boende

20. Hyresgästföreningen Frölunda

Hyresgästföreningen ser fram emot att det byggs nya bostäder kring Radiatorget. Ett extra plus är att det blir hyresrätter. Det är tänkt att det nya skall smälta in i den gamla miljön, så Hyresgästföreningen Frölunda ställer sig positivt till förslaget.

Kommentar:

Noteras.

21. Boende på Antenngatan 6B

- Anser att föreslagen byggnation vid Antenngatan norr om Radiatorget förstör öppenheten i området.
- Anser att förslagen byggnation ligger för nära befintliga hus. Det bör vara ett avstånd om ca 15-20 meter mellan byggnaden och befintliga hus.
- Anser att det förslag med byggnation i 8-9 våningar gör att all utsikt och alla solinsläpp försvinner.
- Anser att byggnationen kommer innebära ökade bullernivåer i området.
- Anser att parken ska vara kvar i området.

Kommentar:

Vid komplettering av fler bostäder inom befintliga bostadsområden är påverkan på kringliggande bebyggelse oundvikligt. Stadsbyggnadskontorets bedömning är att den påverkan som föreslagen bebyggelse kommer att ha på omgivningen är godtagbar. För planarbetet har skuggstudier tagits fram och studerats. Med tanke på att de befintliga lägenheterna längs Antenngatan är genomgående kommer lägenheterna fortsättningsvis ha solljus under större delen av dygnet inom delar av lägenheterna.

Den trafikökning som föreslagen bebyggelse genererar bedöms inte innebära en ökning av bullernivåer som kan leda till en upplevd försämring gentemot dagens situation. Ökningen bedöms endast innebära en marginell skillnad.

De sociala värden som går förlorade genom att parkytan bebyggs ska kompenseras med en upprustning av Radiatorget samt att lekytan ska kompenseras på annan plats.

22. Boende på Bildradiogatan 4

- Anser att föreslagen byggnation vid Antenngatan kommer innebära en stor negativ påverkan på livsmiljön för de som bor i närområdet, såsom skugga, insyn och trängsel.
- Anser att parken med lekytan som finns idag bör finnas kvar.
- Anser att man istället kan bygga ett nytt högt hus där den östra torglängan ligger vilket skulle innebära mindre olägenhet för de som bor vid torget. En byggnadsdel vid torget blir fortsatt bevarat ur kulturmiljöhänsyn.
- Anser att torget ska vara en plats för människor i alla åldrar och att trappan vid torget ska vara kvar.
- Anser att man måste ta hänsyn till de som redan bor i området även om nya bostäder måste till.

Kommentar:

Vid komplettering av fler bostäder inom befintliga bostadsområden är påverkan på kringliggande bebyggelse oundvikligt. Stadsbyggnadskontorets bedömning är att den påverkan som föreslagen bebyggelse kommer att ha på omgivningen är godtagbar. För planarbetet har skuggstudier tagits fram och studerats. Med tanke på att de befintliga lägenheterna längs Antenngatan är genomgående kommer lägenheterna fortsättningsvis ha solljus under större delen av dygnet inom delar av lägenheterna.

Stadsbyggnadskontorets bedömning är att de lågdelar kring torget som inte omfattas av nybyggnation ska bevaras och i planförslaget omfattas av skydds- och varsamhetsbestämmelser med hänsyn till de kulturmiljövärden som finns.

De sociala värden som går förlorade genom att parkytan bebyggs ska kompenseras med en upprustning av Radiotorget samt att lekytan ska kompenseras på annan plats.

23. Boende på Bildradiogatan 6

- Anser inte att förslaget med tre höga byggnader, tätt tillsammans, stämmer överens med områdets karaktär. Byggnaderna behöver ligga med mer luft och grönska emellan sig.
- Anser att skuggbildningen kommer bli omfattande med de föreslagna höga husen.
- Anser att en L-formad byggnad kommer uppfattas som inklämd mellan gata och befintlig bebyggelse.
- Anser att kopplingen mellan torget och grönskan är viktig att bevara och att det inte finns motiv för att skärma av torget med en byggnad i norr.
- Anser att ett lamellhus längs Antenngatan är mer angenämt men att föreslagen höjd är i högsta laget och att volymen inte hänger ihop med befintliga hus längs gatan.
- Anser att passagen mellan torget och Bildradiogatan inte får bli för smal.
- Anser att det idag råder stor brist på parkering i området och att flera parkeringar kommer bli uppsagda på grund av förtätningar i området.
- Anser att stadsbyggnadskontoret behöver se över parkeringssituationen i ett större perspektiv, inte bara säkerställa miniminormen för specifika projekt.
- Anser att krav ska ställas på byggherren att ge möjlighet för andra än enbart egna hyresgäster att få tillgång till P-platser i området.

Kommentar:

Ett kulturmiljöunderlag är framtaget som redovisar en konsekvensbedömning av föreslagen exploatering i relation till kulturmiljövärden på platsen. Underlaget redovisar att en exploatering enligt förslaget har en liten-måttlig negativ konsekvens med hänsyn till den befintliga bebyggelsemiljön. Stadsbyggnadskontorets bedömning är att föreslagen exploateringsgrad är godtagbar.

Vid komplettering av fler bostäder inom befintliga bostadsområden är påverkan på kringliggande bebyggelse oundvikligt. För planarbetet har skuggstudier tagits fram och

studerats. Stadsbyggnadskontorets bedömning är att den påverkan som föreslagen bebyggelse kommer att ha på omgivningen inte är omfattande och därmed är godtagbar.

Inför granskning är byggrätten norr om torget begränsad till att endast rymma lamellalternativt.

Inom ramen för planarbetet har en parkeringsredovisning tagits fram som redogör för andel vakanta platser som bedöms kunna tas i anspråk för ny bebyggelse. Det i kombination med nytillkommande parkeringsplatser bedöms föreslagen parkering som tillräckligt för det aktuella planförslaget. Parkeringsplatser för fastigheter som inte ligger inom planområdet hanteras inte i förslaget.

Övriga synpunkter noteras.

24. Boende Bildradiogatan 2

- Anser att ett högre lamellalternativ vid Antenngatan inte är föredra då det i för stor utsträckning påverkat utsikten för närboende.
- Anser att ett lägre L-format hus som ramar in torget är ett bättre alternativ.

Kommentar:

Inför granskning är byggrätten norr om torget begränsad till att endast rymma lamellalternativt vilket bedömts som det lämpligare alternativet med hänsyn till buller och anknötning till torget samt parkstråket.

Övriga

25. Swedegas

Av erhållna handlingarna framgår att Swedegas AB inte har någon högtrycksledning eller planerad utbyggnad för energigas i anslutning till planområdet, därav har Swedegas AB inget att erinra mot erhållet detaljplaneförslag.

Kommentar:

Noteras.

26. Boende Topasgatan 83

Vill påtala vikten av att planera in kollektivboende för äldre och därmed anpassade små lägenheter för äldre människor samt lokaler för gemenskap.

Kommentar:

En av exploatörerna för planområdet har planer på uppföra seniorbostäder som riktar sig till en något äldre målgrupp.

Ändringar

Stadsbyggnadskontoret bedömer att det med följande ändringar är lämpligt att gå vidare med förslaget.

Utöver mindre justeringar föreslås följande:

Planbeskrivningen

- Utredningar genomförda efter samråd biläggs planhandlingarna och sammanfattas i planbeskrivningen.
- Bullerberäkningen är reviderad och lämpligheten för föreslagen bebyggelse är motiverad i planbeskrivningen.
- Solstudien är reviderad och planbeskrivningen är uppdaterad i enlighet med denna
- Förtydliganden är gjorda rörande exploaterings genomförande, kostnader samt fastighetsrättsliga frågor.

Plankartan

- Plankartan är kompletterad med utformningsbestämmelser för tillkommande bebyggelse samt skydds- och varsamhetsbestämmelser för den bebyggelse som ska bevaras kring torget.
- Byggrätterna är anpassade för att rymma föreslagen exploatering.
- Byggrätten i norr är justerad med hänsyn till förhållande till den allmänna platsen.
- Plankartan är kompletterad med prickmark som säkerställer ett säkerhetsavstånd till befintlig 130 kV ledning i Antenngatan.
- Plankartan är kompletterad med bestämmelse om begränsning av bullerskärm.
- Krav på förhöjd bottenvåning har tagits bort till följd av byggnadstekniska problem.
- För byggrätten i norr har ett krav om lokal för centrumändamål lagts till på plankartan.
- Planbestämmelserna rörande buller är justerade.
- Plankartan är kompletterad med bestämmelse om begränsningar av byggnadsyta för komplementbyggnader samt bestämmelser om placering och utformning av dessa.
- Plankartan är kompletterad med ett u-område för fjärrvärmeledningar.

Bilaga 1: Lista över samråds-krets.

Bilaga 2: Länsstyrelsens yttrande i sin helhet.

Bilaga 3: Replik på Länsstyrelsens och Trafikverkets yttrande.

Karoline Rosgardt
Planchef

Maria Lejon
Projektledare

Sändlista

Kommunala nämnder och bolag m.fl.

Fastighetsnämnden
Göteborg Energi AB (Fjärrvärme)
Göteborg Energi Gasnät AB
Göteborg Energi GothNet AB
Göteborg Energi Nät AB
Göteborgs Stads Parkerings AB
Idrotts- och föreningsnämnden
Kretslopp och vattennämnden
Kulturnämnden
Lokalnämnden
Miljö- och klimatnämnden
Namnberedningen
Park- och naturnämnden
Räddningstjänsten Storgöteborg
Stadsdelsnämnden i
Askim-Frölunda-Högsbo
Stadsledningskontoret
Trafiknämnden
Lokalsekretariatet

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

Lantmäterimyndigheten i Göteborg
Länsstyrelsen
Skanova Nätplanering
Swedavia AB
Trafikverket, Region Väst
Vattenfall Eldistribution AB
Västtrafik Göteborgsområdet AB

Sakägare

Utsänt enligt fastighetsförteckningen

Bostadsrättsinnehavare, hyresgäster, boende

Hyresgästföreningen Region V Sverige

Övriga

Handikappfören. Samarbetsorgan
Naturskyddsföreningen i Göteborg
Svensk Handel
Swedegas
Tillgänglighetsrådgivare

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Samhällsavdelning
Nirmala Blom-Adapa
Arkitekt
010 22 44789
nirmala.blom-
adapa@lansstyrelsen.se

Stadsbyggnadskontoret
Göteborg Stad
sbk@stadsbyggnad.goteborg.se

Förslag till detaljplan för bostäder och lokaler vid Radiotorget inom stadsdelen Järnbrott, en del i Jubileumssatsningen i Göteborg Stad, Västra Götalands län

Handlingar daterade 2015-12-01 för samråd enligt 5 kap 15 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Länsstyrelsens samlade bedömning

Det är bra att Staden planerar att förtäta de s.k. mellanstadsdelarna med fokus på knutpunkterna för kollektivtrafiken. Dock måste planförslaget hantera de rådande förutsättningarna i dessa områden bättre för att skapa en så bra boendemiljö som möjligt i de föreslagna bostäderna. Huvudsakliga frågor som fortsätta planarbetet ska hantera och klarlägga är följande:

Buller:

Det saknas motivering varför det inte är möjligt att genom, t.ex. reglering av husens utformning och placering på ett bättre sätt åstadkomma ljuddämpade sidor. Länsstyrelsen vill gärna se att intentionerna i PBL 2 kap 6a §, punkt 2 där det står att utformning och placering ska göras så att det blir så bra som möjligt med hänsyn till påverkan från omgivningsbuller får genomslag.

Kulturmiljö:

Radiotorget beskrivs som kulturhistoriskt värdefull miljö och lyfts fram i ”Moderna planeringsunderlag” för Göteborg. Inför granskning av planen ska de kulturhistoriska värdena preciseras genom en detaljerad kulturmiljöstudie samt konsekvensbeskrivning.

Dagvatten

Länsstyrelsen anser att dagvattensutredningen bör tas fram så snart som möjligt. Bland annat behöver den visa hur dagvattnet kan tas omhand lokalt i så stor utsträckning och reglera detta på plankartan. Stora Ån, som blir recipient för det aktuella planområdet är redan idag hårt belastad och är också känslig.

Trafikanalys

Trafiken till och från området kommer att belasta en redan idag hårt belastad trafikled, Västerleden. I planbeskrivning nämns att arbetet med åtgärdevalsstudier för trafikåtgärder har startats. Länsstyrelsen liksom Trafikverket anser att fortsatt planarbete behöver redovisa resultat av dessa

studier samt slutsatserna ska inarbetas. (Se Trafikverkets yttrande dt 2016-01-25 ref TRV 2015/108216)

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planförslaget behöver lösa följande prövningsgrundande frågor:

Buller

Den planbestämmelse som man föreslår stämmer överens med Förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2015:216). Dock är Länsstyrelsen tveksam till den lösning som kommunen föreslår, delvis inglasade balkonger utanför rummen som ljuddämpad sida för vissa lägenheter på särskilt utsatta våningsplanen. Detta för att kunna klara planbestämmelsens krav på högst 55 dBA ekvivalent ljudnivå på ljuddämpad sida.

Förordningen uttrycker att riktvärdena gäller vid fasad och denna mer bullerskyddade sida som avses i 4 § betraktar Länsstyrelsen som en sida som bör klara nivåerna enligt ovan i sin helhet och inte punktvis som innanför exempelvis en 75% inglasad balkong.

Enligt Länsstyrelsens mening är syftet med en bullerskyddad sida att de boende ska kunna vädra fritt mot en sida i bostaden utan att de blir störda när vädring sker. Då vädring mot en delvis inglasad balkong troligen medför förhållandevis sämre vädringsförhållanden än om balkongen är oglasad anser Länsstyrelsen att en sådan lösning, som en kraftigt inglasad balkong, endast bör användas mycket restriktivt.

I PBL 2 kap 6a§, punkt 2 står att utformning och placering ska göras så att det blir så bra som möjligt med hänsyn till påverkan från omgivningsbuller. Länsstyrelsen menar att, där det är möjligt, bör kommunen arbeta med att minimera exponeringen i enlighet med denna paragraf för att åstadkomma en så bra boendemiljö som möjligt innan man går vidare med tekniska lösningar på själva byggnaderna.

Om kommunen bedömer att utformning och placering inte kan regleras för att åstadkomma ljuddämpade sidor, då behöver detta motiveras i planbeskrivningen. Kommunen behöver i så fall också redovisa i vilken omfattning som balkongerna behöver glasas in för att klara riktvärdet för ljuddämpad sida och för hur många lägenheter i beståndet som denna lösning föreslås.

MKN Vatten

Förslaget saknar en framtagen dagvattenutredning. Stora Ån ingår inte i planområdet, men blir recipient för dagvatten som inte omhändertas lokalt. Stora Ån har dokumenterad lax- och öringsförekomst och är en utpekad

vattenförekomst (EU_CD: SE639765-126882) som omfattas av miljökvalitetsnormer för vatten (MKN). Enligt 2 kap 2 § PBL får planläggning inte medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap miljöbalken överträds. Kommunen behöver visa att planen inte bidrar till att MKN överträds.

Riksintresse för trafikanläggning

Trafiken till och från området kommer indirekt att påverka Västerleden som är en viktig led i det trafiknät som omger Göteborgs Stad och utgör en viktig led i det nationella vägnätet. Planbeskrivningen nämner att arbetet med åtgärdevalsstudier för trafikåtgärder har påbörjats. Länsstyrelsen håller med Trafikverket och anser att en trafikanalys behöver göras som redovisar hur resultat och slutsatser från den pågående åtgärdsvalstudie har inarbetats i planförslaget.

Råd om tillämpningen av PBL och MB

Dagvatten

Planförslaget behöver precisera hur dag- och dränvatten kommer att omhändertas lokalt och vilka ytor som kommer att avsättas för detta, samt reglera det med planbestämmelser på plankartan. Enligt det geotekniska och bergtekniska utlåtandet ytavrinner dagvattnet till största delen åt öster, och bedömningen som görs är att infiltrationsmöjligheterna för dagvatten inom planområdet är mycket begränsade. Därför anser Länsstyrelsen att kommunen behöver utreda vilka alternativa lösningar för lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) som är möjliga och redogöra för vilket/vilka alternativ som kommer att tillämpas.

I dagvattenutredningen är det viktigt att bland annat även redovisa vilka ökade dagvattenmängder och föroreningsmängder som förslaget innebär, var dessa hamnar, hur dagvattenhanteringen dimensioneras och vilken hänsyn som tagits till skyfall (nutids- och framtidsscenarier).

De allmänna dagvattenledningarna som finns i planområdet avleder dagvattnet söderut till recipienten Stora Ån som mynnar ut i Välen.

Dagvattenhanteringen behöver utformas så att den inte påverkar MKN i Stora Ån negativt (se MKN Vatten).

Kultur

Radiotorget är en kulturhistoriskt värdefull miljö som lyfts fram i "Moderna planeringsunderlag" för Göteborg. I kulturmiljöunderlaget motiveras de kulturhistoriska värdena enligt följande:

Med sin välbevarade 1950-talskänsla utgör Radiotorget ett väsentligt komplement till bostadsområdet och är ett representativt exempel på folkhemmets lokalcentrum.

I föreliggande planförslag föreslås delar av den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen att rivas. Stadsmuseet har tillsammans med staden diskuterat hur de kulturhistoriska värdena på platsen ska kunna tillvaratas trots rivning i området. Det är viktigt att detta samråd fortsatt präglar processen. Områdets kulturhistoriska värden ska preciseras inför granskning av planen genom en detaljerad kulturmiljöstudie samt konsekvensbeskrivning. Det är positivt att den bebyggelse som ska bevaras förses med skyddsbestämmelser.

Klimatanpassning

Detaljplanen bör belysa eventuell påverkan vid skyfall på planområdet. Föreligger inte något problem så kan det enkelt konstateras i handlingarna.

Natur

Kommunen bör i planbeskrivning belysa genomgående ekosystemtjänster mer utförligt.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Fornlämningar

Av planhandlingarna (sidan 11) framgår: ” Inom planområdet finns en övrig kulturhistorisk lämning i form av en fyndplats för flinta som kan indikera en boplats. Samråd har skett med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet som inte har någon erinran på förslaget med hänsyn till lämningen.” Länsstyrelsen har ingen vetskap om detta och kan inte bekräfta att det finns något noterat angående planområdet. Därför bedöms mot bakgrund av tidigare iakttagelser av fynd att en arkeologisk utredning blir aktuell för att fastställa status på lämningen.

Grundvatten

Om arbeten som kräver avledning av grundvatten ska utföras kommer detta att kräva tillstånd till vattenverksamhet enligt 11 kap Miljöbalken (MB), om det inte är uppenbart att varken allmänna och enskilda intressen skadas (enligt 11 kap 12 § MB).

Kommunen bör redovisa om grundvattenförekomsten (Frölunda) som finns i de östra delarna av planområdet påverkas av planerade sprängningsarbeten.

Markavvattning

Stora Ån omfattas av två markavvattningsföretag (Hult m.fl. TF 1936 samt Mölndal Stora Ån 1993). Om detaljplanen innebär att dessa berörs bör de höras som sakägare i det fortsatta planarbetet.

Synpunkter i övrigt

Länsstyrelsen har samrått med Statens geotekniska institut som instämmer med slutsatser enligt kommunens upprättade *Geoteknisk och Bergteknisk utlåtande*. (Yttrandet från SGI är bifogad i sin helhet).

Behovsbedömning

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt.

Beredning

Inför Länsstyrelsens bedömning i ärendet har berörda statliga sektorsföreträdare beretts tillfälle att lämna synpunkter. Ärendet har handlagts av Nirmala Blom-Adapa och granskats av Anna Hendén. Vad som angivits ovan gäller som statens samlade myndighetsuppfattning vid en avvägning mellan olika framförda synpunkter.

Bifogas:

Yttrande från Trafikverket TRV 2015/108216 daterad 2016-01-25

Yttrande från SGI 5.2-1512-0800 daterad 2016-01-27

Nirmala Blom-Adapa

Anna Hendén

Yttrandet har godkänts digitalt i länsstyrelsens diariesystem.

Kopia (utan bilaga) till:

Trafikverket

trafikverket@trafikverket.se

josefin.axelsson@trafikverket.se

SGI (sgi@swedgeo.se)

Länsstyrelsen/

Miljöavdelning (lotta.sahlin.skoog@lansstyrelsen.se)

Vattenavdelning (delilah.lithner@lansstyrelsen.se)

Kulturmiljöenheten (lena.emmanuelsson@lansstyrelsen.se

och jan.ottander@lansstyrelsen.se)

Datum	Beteckning
2016-01-27	5.2-1512-0800
Ert datum	Er beteckning
2015-12-22	402-42417-2015

Vår referens / Regionkontor Göteborg
David Schälin

Länsstyrelsen Västra Götalands län
vastragotaland@lansstyrelsen.se

Detaljplan för bostäder och lokaler vid Radiotorget inom stadsdelen Järnbrott, Göteborgs Stad

Yttrande över samrådshandling daterad december 2015

Statens geotekniska institut (SGI) har från Länsstyrelsen i Västra Götalands Län erhållit rubricerad detaljplan med begäran om yttrande. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred och erosion. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår således inte.

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en förtätning av bebyggelse i anslutning till Radiotorget och Bilradiogatan.

Underlag:

- Planbeskrivning med tillhörande plankarta upprättad av Göteborgs Stad, daterat december 2015.
- Geoteknisk och Bergteknisk utlåtande, upprättad av Göteborgs Stad, daterat 2015-08-21 och 2015-08-26.

SGI:s överväganden

Enligt översända handlingar består huvuddelen av planområdet av berg som gradvis övergår till packad fyllning i östlig riktning. I denna del av planområdet där det eventuellt förekommer lösare jordlager överlagrad av sprängstensmassor är höjdskillnaden små. Detta innebär enligt översänt geotekniskt utlåtande att det saknas naturliga förutsättningar för ras och skred och således är stabiliteten tillfredställande. SGI gör med översänt material ingen annan bedömning.

Vidare framgår det av planhandlingen att det kommer att krävas sprängningsarbeten i samband med grundläggning av planerad bebyggelse samt vid ledningsdragning. Efter att dessa arbeten har slutförts ska, enligt planhandlingen, en bergteknisk besiktning genomföras av en sakkunnig för att kontrollera eventuellt behov av bergförstärkningar. SGI delar denna rekommendation och ser att den som nödvändighet för att säkerställa att det inom planområdet inte uppstår risker kopplade till bergras/blocknedfall.

Sammanfattningsvis har SGI från geoteknisk säkerhetssynvinkel inga synpunkter på planförslaget förutsatt att rekommendationerna i planhandlingen beträffande kontroll av bergslänter följs.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT
Myndighetsfunktionen

David Schälin

Statens geotekniska institut

Huvudkontor

Besöksadress: Olaus Magnus väg 35
581 93 LINKÖPING
Tel 013-20 18 00
Fax 013-20 19 14

Regionkontor Göteborg

Besöksadress: Hugo Grauers gata 5B
Postadress: 412 96 GÖTEBORG
Tel 031-778 65 60
Fax 031-778 59 40

Bankgiro 5211-0053
Org nr 20 21 00-0712
E-post sgi@swedgeo.se

Göteborg Stad
sbk@sbk.goteborg.se

Kopia till:
Diariet – Avslut

Länsstyrelsen Västra Götalands län
Samhällsbyggnadsenheten
vastragotaland@lansstyrelsen.se

Trafikverkets synpunkter - detaljplan för bostäder och lokaler vid Radiatorget inom stadsdelen Järnbrott i Göteborg

Göteborg Stad har översänt rubricerat ärende till Trafikverket för samråd.

Ärendet

Trafikverket har tagit del av handlingarna rörande ovanstående ärende och vill framföra följande synpunkter.

Syftet med detaljplanen är att pröva en förtätning av bebyggelse i anslutning till Radiatorget och Bildradiogatan i Järnbrott. Förtätning föreslås ske genom ersättning av befintlig bebyggelse samt genom komplettering av bebyggelse på idag oexploaterad mark. Planförslaget möjliggör för cirka 130 nya lägenheter. Detaljplanen ingår i jubileumssatsningen.

Planområdet är beläget vid Radiatorget som ligger cirka 7 kilometer söder om Göteborgs centrum och cirka 2 kilometer nordost om knutpunkten Frölunda torg.

Tidigare samråd

Trafikverket har i samband med startmöte för detaljplanarbetet lämnat synpunkter.

Vägen

Planområdet är beläget i närheten av Dag Hammarsköldsleden och Marconimotet där Göteborgs stad är väghållare. Dag Hammarsköldsleden ansluter i söder till Söder-/Västerleden.

Trafikverkets synpunkter

Trafikflöde

E6.20. Söderleden-Västerleden-Hisingsleden-Norrleden är utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt § 3:8 miljöbalken och av särskild nationell betydelse och ingår i det nationella stamvägnätet som riksdagen fastställt. Vägen utgör en viktig länk för trafik från väg E6 till Göteborgs Hamn samt till storindustrin. Vägen är utpekad för transport av farligt gods. Vägen utgör även en viktig omledningslänk för tung trafik som annars tvingats gå genom Göteborgs centrala delar.

Västerleden är redan idag hårt belastad och bedöms inte kunna hantera någon tillkommande lokal trafik. För närvarande pågår en åtgärdssvalstudie (ÅVS) för Västerleden. I planbeskrivningen beskrivs det uppstartade arbetet och Trafikverket anser att aktuell exploatering (eller motsvarande mängd) behöver analyseras i åtgärdssvalstudien. Det behöver skapas hållbara och attraktiva lösningar för den lokala

trafiken så att riksintresset inte påverkas negativt. Innan aktuellt planarbete går vidare till nästa planskede behöver resultat och slutsatser från ÅVS Västerleden inarbetas.

Det är även av största vikt att planarbetet tar höjd för snabba, trygga och enkla gång och cykelstråk till viktiga målpunkter som skola, service, handel, arbete och kollektivtrafik. I takt med att området förtätas behöver även kollektivtrafikstråken söder- och västerut utvecklas för att enkelt kunna nå målpunkter i dessa områden.

Buller

Planområdet är beläget ca 1 km norr om Söder/Västerleden. Trafikverket bedömer inte att aktuellt planområde påverkas av buller från det statliga vägnätet.

Övrigt

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i ärendet.

Med vänlig hälsning

Josefin Axelsson

Samhällsplanerare

Replik på Länsstyrelsens och Trafikverkets yttranden i detaljplaner

Denna text är ett svar på Länsstyrelsens och Trafikverkets yttranden över ett antal detaljplaner, där de är oroliga över att trafiken på det statliga vägnätet kommer att öka. De vill därför att trafikkontoret samlat bedömer den framtida trafiken. Beskrivningen är generell och bör kompletteras med specifika förutsättningar för enskilda detaljplaner.

Ett stort antal resor och transporter sker varje dag i Göteborgsregionen. Många människor väljer att åka bil, det kan bero på tidsvinst, bekvämlighet, möjligheten att kombinera olika ärenden eller av andra skäl. Resandet sker på såväl enskilda, kommunala, regionala som nationella vägar. Inom Göteborgsregionen har K2020 tagits fram i bred enighet som ett sätt att minska andel bilresor och öka andelen kollektivtrafik samt gång och cykel. Utvecklingen av transportsystemet är ett gemensamt ansvar mellan såväl nationella, regionala och lokala aktörer. Göteborg stad deltar i en rad forum för att utveckla samarbetet. Stadens investeringsram för att utveckla det kommunala vägsystemet har utökats kraftigt de senaste åren bland annat utifrån åtgärder inom det Västsvenska paketet men också som ytterligare satsningar inom kollektivtrafik, gång och cykel.

Göteborg Stad ser K2020 som en bas för trafikplaneringen i vår målsättning att gå från att vara en stor småstad till att bli en storstad med fler boende, arbetande och besökare. För att klara detta behöver stadsplaneringen ske utifrån ett helhetsperspektiv där trafik är ett medel för att uppnå en fungerande och attraktiv stad. I och med detta krävs en omställning av trafiksystemet. Omställningen innebär att vi går från att anpassa trafiksystemet utifrån rådande trafiksituation till att med styrning och påverkansåtgärder förändra resbeteenden. Trafik för en nära storstad, som är Göteborgs Stads trafikstrategi (antagen av Trafiknämnden i februari 2014), är vägledande för hur trafiksystemet i staden ska utvecklas för att för att uppnå fastslagna mål och möta de utmaningar som staden står inför de närmaste tjugo åren.

Göteborgs Stad arbetar för att öka det hållbara resandet

Trafikstrategin har tagits fram parallellt med strategi för utbyggnadsplanering och grönstrategi och utgår i likhet med dessa från översiktsplanen som antogs 2009 och som är det övergripande styrdokumentet för stadens markanvändning. I samklang med stadens klimatstrategi krävs enligt trafikstrategin en minskning av antalet bilresor med 25 % år 2035 jämfört med 2011. Det innebär en fördubbling av antalet resor till fots, med cykel, samt med kollektivtrafik, vilket är i linje med K2020 där större omställning bör ske där bäst förutsättningar finns.

Trafikstrategins intentioner konkretiseras genom en rad olika program såsom cykelprogram och fotgängarprogram. Även vägledning för parkeringstal ses över för att bättre stödja trafikstrategins inriktning för minskat bilresande. Trafikstrategins färdmedelsfördelning har brutits ned på områdesnivå för att utgöra ett verktyg för den planering som sker i program, detaljplaner och ombyggnader.

Utöver Göteborgs planering för förbättrade förutsättningar för gång- och cykeltrafik genomförs även planeringsarbete för den framtida kollektivtrafiken i linje med stadens mål. Göteborgs Stad samverkar med Västra Götalandsregionen, Mölndal och Partille i ett gemensamt projekt som syftar

till att säkerställa kapaciteten och kvaliteten i kollektivtrafiken med sikte på 2035, vilket är en vidareutveckling av K2020.

Västsvenska paketet – ett regionalt samarbete

Västsvenska paketet är benämningen på ett regionalt samarbete mellan GR, Göteborgs Stad, Region Halland, Västtrafik, VGR och Trafikverket. Västsvenska paketet har i grunden inga nya mål utan utgörs av en sammanställning av parternas mål¹, där Trafikstrategins mål återfinns. Västsvenska paketets övergripande mål är att Göteborgsregionen ska utvecklas med en stark och attraktiv regional kärna med en konkurrenskraftig kollektivtrafik för en god livsmiljö. De övergripande målen förtydligas i åtta effektmål, av vilka kan nämnas:

- En mer attraktiv kollektivtrafik med ökad kapacitet
- Ökad andel kollektivtrafik
- Minskad andel biltrafik till och i regionkärnan
- Snabba, trygga, enkla gång- och cykelresor

Trafikverkets uppdrag

Trafikverkets uppdrag och det övergripande målet för svensk transportpolitik är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgare och näringsliv i hela landet (förordning 2010:185). Under det övergripande målet har regeringen också satt upp funktionsmål och hänsynsmål med ett antal prioriterade områden. Funktionsmålet handlar om att skapa tillgänglighet för resor och transporter. Hänsynsmålet behandlar säkerhet, miljö och hälsa. Ett, av flera, funktionsmål är att förutsättningarna för att välja kollektivtrafik, gång och cykel skall förbättras.

Trafikverket har nyligen lämnat inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplaneringen för perioden 2018-2029 (Trafikverket 2015:180). Trafikprognoserna som redovisas i materialet visar på en ökning i personbiltrafiken på ca 25 % och gods på väg med 60 % de närmaste 20 åren. Analyserna är gjorda i flera scenarion men med relativt liten variation i tillväxt och färdmedelsfördelning. Dock baserade på resvaneundersökningar gjorda 1994 och 2001 samt mellan 2005 och 2006.

Den stora prognostiserade trafikökning bör medföra att Trafikverket själva bör göra omfattande analyser för att se vilken påverkan detta får på det övergripande trafiksystemet och hur dessa kan hanteras i samverkan med berörda aktörer.

I underlaget framgår också betydelsen av att jobba med omställningen i storstäderna. ”Den växande trafiken i Sveriges storstadsregioner medför bland annat trängsel, tidsförluster, miljöstörningar och därmed behov av ökad kapacitet i transportsystemet. Där finns också ett större underlag för satsningar på kollektivtrafik, cykel och gångtrafik. Det är också i de större städerna som de största utsläppen av klimatgaser sker. Städerna blir därför centrala för en omställning till ett mer hållbart samhälle.”

I underlaget för inriktningsplaneringen anges ett antal preciseringar för tillgänglighet bland annat att medborgarnas resor förbättras genom tillförlitlighet, trygghet och bekvämlighet samt att förutsättningarna för att välja kollektivtrafik, gång och cykel ska förbättras. Att minska trängsel ses

¹ Västsvenska paketet, Sammanställning av målen, Rapport 2011:1

dock inte som ett mål i sig vilket ligger i linje med att förbättra förutsättningarna för att få fler att välja alternativa färdstätt.

I uppdraget från regeringen att ta fram inriktningsunderlag inför transportinfrastrukturplanering för perioden 2018-2029 (N2015/4305) skriver också regeringen att det finns behov av en förbättrad samordning mellan transportplanering och markanvändningsplanering. Inriktningsunderlaget samt analyser och underlag inför kommande åtgärdsplanering för nationell plan och länstransportplaner bör därför i ökad utsträckning samordnas med regionala strategier samt med planering av bostadsförsörjning och övrig fysisk planering. Inte minst med tanke på bostadsförsörjningsmålet om minst 250 000 nya bostäder som ska byggas till 2020.

Det går inte att läsa ut hur Trafikverket kommer ta sig an detta uppdrag men Trafikkontoret välkomnar en ökad dialog om hur vi tillsammans identifierar lämpliga sätt att skapa ett mer hållbart transportsystem.

Riksintresse för transporter omprövas

De statliga lederna i och runt Göteborg är utpekade som intresse och Trafikverket begär därför regelmässigt utredningar som visar på hur riksintresset påverkas av de detaljplaner som ligger i nära anslutning till de berörda lederna. Detta kan te sig naturligt om man befarar påverkan på kopplingspunkten till berörd led men knappast om staden i varje skede ska visa på hur lederna i stort påverkas. Med tanke på att Trafikverket i sina prognoser förutspår stora trafikökningar bör dessa analyser snarare göras av Trafikverket då verket har ansvaret för den övergripande trafiken. Stadens ambition att ställa om och minska bilanvändning bör därför ses som något positivt och stödjas i varje givet tillfälle då en åtgärd kan identifieras som har en potential att stärka kollektivtrafiken eller gång och cykel.

Nyligen redovisades ett betänkande Planering och beslut för hållbar utveckling (SOU 2015:99). Där föreslås att alla nuvarande områden av riksintresse enligt 3 kap. miljöbalken ska omprövas i dialog med berörda kommuner. Tydliga beslut om sådana områden ska därefter fattas av ansvariga myndigheter. Man föreslår också en så kallad ventil där länsstyrelserna ska bemyndigas att besluta om företräde för ett väsentligt allmänt intresse före ett riksintresse. Bostadsförsörjning beskrivs som ett sådant väsentligt allmänt intresse.

Utgångspunkten är att kloka och långsiktiga överväganden om framtida mark- och vattenanvändning bäst kan göras med kunskap om lokala förhållanden, utifrån ett planeringsunderlag som tydligt visar vilka områden av allmänt intresse som behöver beaktas vid planering och beslut av användning. Utredningen pekar på att sådana överväganden i större utsträckning bör göras av kommunerna, som har ett stort engagemang för hållbar utveckling.

Det hållbara resandet måste öka

Trafikkontoret arbetar parallellt med flera olika handlingsprogram i linje med såväl stadens mål som regionala och nationella mål för att ställa om från personbilstrafik till andra, mer hållbara, färdmedel. I det korta perspektivet kan det vara rimligt att anta att dagens färdmedelsfördelning gäller. Men i det längre perspektivet är det orimligt att planera staden på ett traditionellt sätt, som innebär en traditionell trafikutveckling. En förutsättning för att kunna öka det hållbara resandet är också att nya bostäder och verksamheter planeras i goda kollektivtrafik-, gång-, och cykellägen i enlighet med utbyggnadsplaneringen. På detta sätt kan fler välja hållbara transportslag och vi uppnår en god effektivitet i kollektivtrafiksystemen samtidigt som gator och vägar avlastas från personbilstrafik.

Framtida trafikmängder om trafikstrategins mål uppnås

För att belysa effekterna på biltrafiken då trafikstrategins mål uppnås har en trafikprognos tagits fram med hjälp av Trafikverkets prognosverktyg Sampers. Prognosen som innehåller stadens planerade markanvändning för 2035 bygger på det scenario som tagits fram inom WISE-projektet².

Trafikprognosen visar på en generell minskning av trafikmängderna på det övergripande vägnätet i förhållande till idag. Marieholmstunneln ger omfördelningar som lokalt kan resultera i ökad trafik. Marieholmstunnelns påverkan märks främst på E6N där trafiken ökar något medan den sammanlagda trafiken för snittet norr om Tingstads-/Marieholmstunneln minskar.

Figurer i bilaga 1 illustrerar prognostiserade biltrafikmängder på det övergripande vägnätet 2013 och år 2035.

² Omställning till 40 % kollektivtrafikandel i Göteborgsområdet – en backcastingstudie med Sampers, Mistra Urban Futures Report 2014:6

Bilaga 1

Figur 1 Trafikflöden 2013.

Figur 2 Trafikflöden 2035 då trafikstrategins mål är uppnådda.